

Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 78

**ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
φθινόπωρο 2012**

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Η έρευνα αυτή έγινε κατόπιν αιτήματος και υπό τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ανάλυση αυτή έγινε για την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

Το κείμενο αυτό δεν εκφράζει αναγκαστικά τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι ερμηνείες ή τοποθετήσεις της παρούσας ανάλυσης εκφράζουν αποκλειστικά και μόνο την άποψη του συντάκτη.

Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 78 / φθινόπωρο 2012 – TNS Opinion & Social

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
Αποτελέσματα και οφέλη για τους ευρωπαίους πολίτες	4
Οι προσδοκίες των Ευρωπαίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	4
Τα πιο θετικά αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	4
Τα οφέλη των επιτευγμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	6
Τα δικαιώματα ως πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης	8
Η Πρωτοβουλία των Ευρωπαίων Πολιτών	10
Αναζήτηση, συλλογή και αξιολόγηση πληροφορίας.....	13
Ενημέρωση σε ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα	13
Αναζήτηση πληροφοριών για την ΕΕ, τις πολιτικές και τους θεσμούς της.....	14
Αναφορά των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση	16
Δημογραφικά στοιχεία ελληνικού & ευρωπαϊκού δείγματος	18

Η ανάλυση αυτή έγινε για την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα από την κα. Όλγα Σταυροπούλου [Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες].

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το τακτικό Ευρωβαρόμετρο 78.1 διεξήχθη από την TNS Opinion & Social, μία κοινοπραξία των φορέων TNS plc και TNS opinion, στο διάστημα μεταξύ της 3^{ης} Νοεμβρίου και 18^{ης} Νοεμβρίου 2012, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, Ανάλυση της Κοινής Γνώμης).

Η έρευνα διεξήχθη στα 27 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹, στις έξι υποψήφιας για ένταξη χώρες (Κροατία, Τουρκία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Ισλανδία, Μαυροβούνιο και Σερβία), καθώς και στην «περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τουρκοκυπριακή Κοινότητα)», καλύπτοντας δειγματοληπτικά τον πληθυσμό των χωρών, ηλικίας 15 ετών και άνω. Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε αντιπροσωπευτικά τυχαίο δείγμα, αναλογικό του μεγέθους του πληθυσμού και της πληθυσμιακής πυκνότητας της κάθε χώρας.

Όσον αφορά στο ελληνικό τμήμα της έρευνας, στο ελληνικό δείγμα συμμετείχαν 1001 πολίτες, από αντιπροσωπευτικές περιοχές της ελληνικής επικράτειας. Για τη λήψη των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τυποποιημένα ερωτηματολόγια, ενώ η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες είχε τη μορφή της προσωπικής συνέντευξης.

Στο βαθμό που τα θεματικά πεδία συμπίπτουν, η παρούσα έκθεση καταγράφει και αποτυπώνει συγκρίσεις της ίδιας της ελληνικής κοινής γνώμης στα πλαίσια κοινών και επαναλαμβανόμενων ερωτημάτων των τελευταίων ερευνών του Ευρωβαρομέτρου.

Όλα τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί. Από 0.1 έως 0.4 προς την κατώτερη μονάδα και από 0.5 έως 0.9 προς την ανώτερη μονάδα του δεκαδικού συστήματος.

¹ Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος (ΕΥ27) που παρατίθεται στα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας αφορά στα αποτελέσματα που καταγράφηκαν στα 27 κράτη-μέλη. Επίσης, σημειώνεται ότι όπου χρησιμοποιείται ο όρος «ευρωπαίοι πολίτες» ή «υπόλοιποι ευρωπαίοι πολίτες» αναφέρεται στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (ΕΥ27).

ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

EU	Ευρωπαϊκή Ένωση
EU27	Ευρωπαϊκή Ένωση – 27 Κράτη Μέλη
EU15	Ευρωπαϊκή Ένωση – 15 Κράτη Μέλη πριν τη διεύρυνση της 1 ^{ης} Μαΐου 2004
NMS	Νέα Κράτη Μέλη - 12 Κράτη Μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ κατά τις δύο τελευταίες διευρύνσεις
ΔΓ	Δεν ξέρω / Δεν απαντώ
BE	Βέλγιο
BG	Βουλγαρία
CZ	Τσεχική Δημοκρατία
DK	Δανία
DE	Γερμανία
EE	Εσθονία
EL	Ελλάδα
ES	Ισπανία
FR	Γαλλία
IE	Ιρλανδία
IT	Ιταλία
CY	Κύπρος ²
CY (tcc)	Κύπρος - Περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας ²
LT	Λιθουανία
LV	Λετονία
LU	Λουξεμβούργο
HU	Ουγγαρία
MT	Μάλτα
NL	Ολλανδία
AT	Αυστρία
PL	Πολωνία
PT	Πορτογαλία
RO	Ρουμανία
SI	Σλοβενία
SK	Σλοβακία
FI	Φινλανδία
SE	Σουηδία
UK	Ηνωμένο Βασίλειο
HR	Κροατία
TR	Τουρκία
MK	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ³
IS	Ισλανδία
ME	Μαυροβούνιο
RS	Σερβία

² Η Κύπρος είναι ένα από τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, το «κοινοτικό κεκτημένο» αναστέλλεται στην περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για πρακτικούς λόγους, μόνο οι συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται στο μέρος της χώρας που ελέγχεται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας καταγράφονται στην κατηγορία «CY» και περιλαμβάνονται στο EU27 μέσω όρο. Οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας καταγράφονται στην κατηγορία «CY(tcc)» [tcc: Τουρκοκυπριακή Κοινότητα].

³ MK: Προσωρινή σύντμηση που δεν προδικάζει με κανένα τρόπο την οριστική ονοματολογία γι' αυτήν τη χώρα, η οποία θα συμφωνηθεί με την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων που πραγματοποιούνται επί του παρόντος, γι' αυτό το θέμα, στα Ηνωμένα Έθνη.

Αποτελέσματα και οφέλη για τους ευρωπαίους πολίτες

Οι προσδοκίες των Ευρωπαίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Αναμενόμενη είναι η προσδοκία των Ελλήνων για έξοδο από την άνευ προηγουμένου, τουλάχιστον στη νεότερη ελληνική ιστορία, οικονομική κρίση που έβαλε την Ελλάδα σε παρατεταμένη περίοδο οικονομικής ύφεσης και έχει πλήξει όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα της χώρας.

Πιο συγκεκριμένα, οι Έλληνες και γενικότερα οι ευρωπαίοι πολίτες περιμένουν από την **Ευρωπαϊκή Ένωση να εστιάσει και να εντείνει τις προσπάθειες της στην καταπολέμηση της κρίσης και την ανάκαμψη της οικονομίας** (EL 53% - EU27 49%).

Επίσης, η έρευνα καταγράφει την απαίτηση των ευρωπαίων πολιτών για καλύτερη από κοινού διακυβέρνηση (νομοθετική εναρμόνιση και ορθή λειτουργία της ΕΕ) και ενεργό συνεργασία και αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών (EL 18% - EU27 28%).

Σημειώνεται και το (απαισιόδοξο) ποσοστό όσων δηλώνουν ότι δεν έχουν καμία προσδοκία από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνεπώς δεν περιμένουν κάτι από αυτήν (EL 17% - EU27 11%).

Τα πιο θετικά αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1 στους 2 Έλληνες πολίτες αξιολογεί ως τα πλέον θετικά αποτελέσματα που έχει επιτύχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, την ελεύθερη κυκλοφορία των ανθρώπων, αγαθών και υπηρεσιών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EL & EU27 52%) και την ειρήνη που επικρατεί μεταξύ των κρατών μελών της (EL 51% - EU27 50%).

Αξιοσημείωτο είναι ότι 1 στους 4 Έλληνες δεν αναγνωρίζει ως θετικό κάποιο από τα κύρια επιτεύγματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιλέγοντας την απάντηση «KANENA». Μάλιστα, το ελληνικό (αρνητικό) ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο που καταγράφει η έρευνα μετά από αυτό της Μ. Βρετανίας (UK 31%), με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EL 25% - EU27 13%).

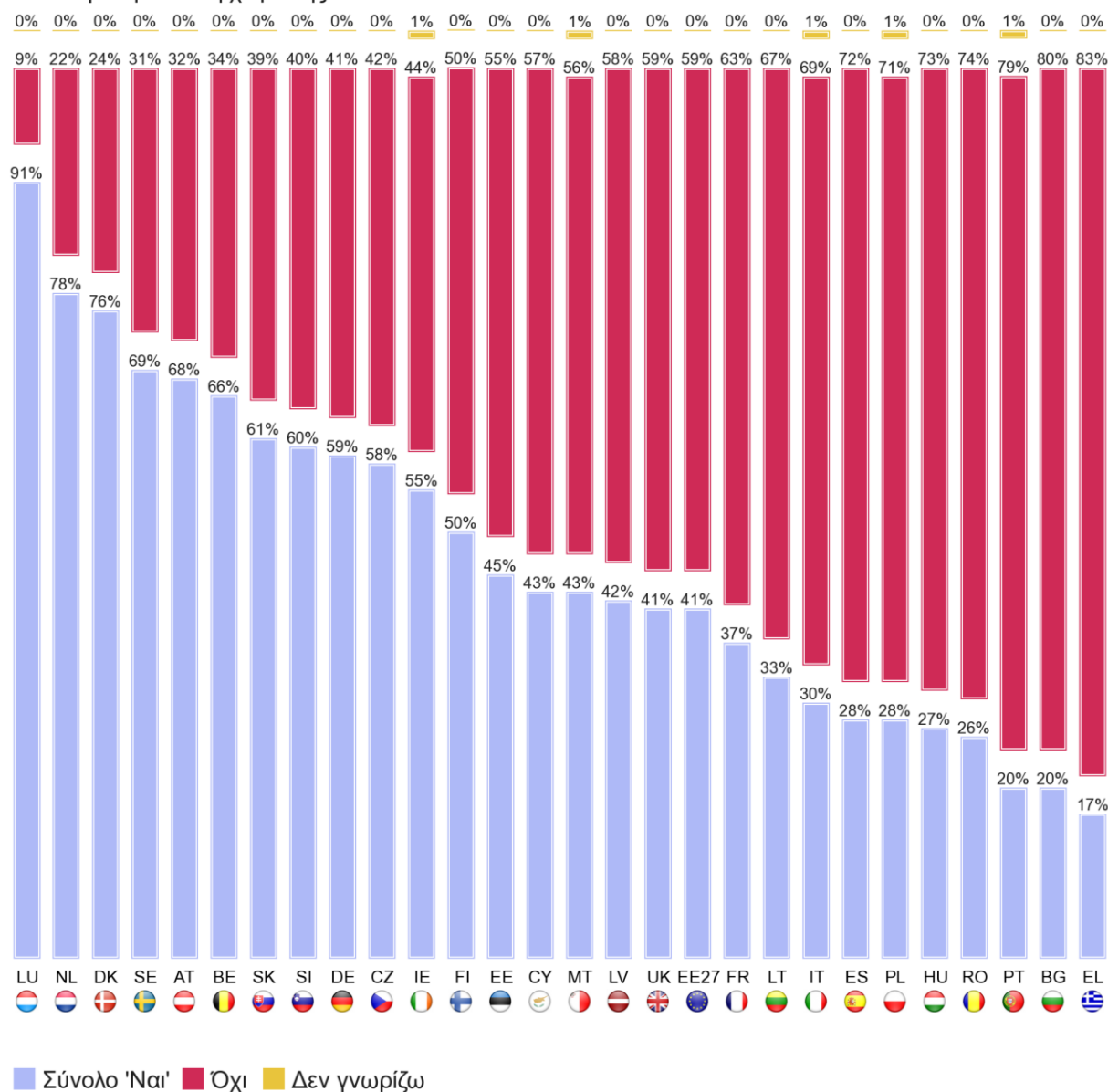
Ακολουθούν, όπως αξιολογήθηκαν ιεραρχικά:

- η οικονομική δύναμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL 22% - EU27 20%)
- η πολιτική και διπλωματική της επιρροή στον υπόλοιπο κόσμο (EL 19% - EU27 20%)
- το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα των 17 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποτελούν την ευρωζώνη (EL 18% - EU27 25%)
- τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, π.χ. Έρασμους (EL 17% - EU27 22%)
- το επίπεδο κοινωνικής πρόνοιας (υγειονομική περίθαλψη, εκπαίδευση, συντάξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EL 10% - EU27 18%) – σημειώνεται ότι το ελληνικό ποσοστό είναι το χαμηλότερο του ευρωπαϊκού δείγματος
- η κοινή γεωργική πολιτική (EL 8% - EU27 11%)

Σε περιόδους οικονομικής κρίσης και έλλειψης ρευστότητας, όπως αυτή που διανύει η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, είναι αναμενόμενο ότι και η ταξιδιωτική δραστηριότητα των πολιτών, είτε για λόγους αναψυχής είτε λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων, έχει μειωθεί σημαντικά. Αυτό αποτελεί και μια πιθανή εξήγηση του ευρήματος της έρευνας ότι **το τελευταίο έτος, 8 στους 10 Έλληνες δεν έχουν ταξιδέψει σε κάποια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Το ελληνικό (αρνητικό) ποσοστό είναι το υψηλότερο που καταγράφει η έρευνα και κατά 24 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EL 83% - EU27 59%). Αντίστοιχα το ελληνικό ποσοστό όσων απάντησαν καταφατικά (EL 17%), δηλαδή ότι έχουν επισκεφθεί μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα τους τελευταίους 12 μήνες, είναι το χαμηλότερο της παρούσας έρευνας με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 41%.

QD5.1. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, έχετε εσείς...;

Επισκεφθεί μία άλλη χώρα της ΕΕ

Αυτό δε σημαίνει απαραίτητα ότι οι Έλληνες είναι αποκομμένοι από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους. Συγκεκριμένα, σημαντική μερίδα των ερωτηθέντων (43%) φαίνεται να διατηρεί επαφή με τους ευρωπαίους συμπολίτες τους, καθώς δηλώνει ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών έχει συναναστραφεί με ανθρώπους από άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU27 48%). Καμία συναναστροφή με άλλους ευρωπαίους καταγράφεται από το 56% του Ελλήνων ερωτηθέντων (EU27 52%).

Άλλες δραστηριότητες, που παρουσιάζει η έρευνα και πιθανώς να υποδηλώνουν μια πιο στενή σχέση μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, δε φαίνεται να αναδεικνύουν σχετικά στοιχεία. Για παράδειγμα, τον τελευταίο χρόνο, μόνο 2 στους 10 Έλληνες έχουν διαβάσει ένα βιβλίο, μια εφημερίδα ή ένα περιοδικό σε άλλη γλώσσα πέραν της μητρικής τους (EL 20% - EU27 25%).

Συμπληρωματικά, σημειώνεται ότι η πλειονότητα του ελληνικού δείγματος, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, δεν έχει χρησιμοποιήσει το διαδίκτυο για να αγοράσει ένα προϊόν ή μια υπηρεσία από άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL 84% - EU27 79%).

Τα οφέλη των επιτευγμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από το 1992, η ενιαία αγορά έχει επιτύχει πολλά προς όφελος των ευρωπαίων πολιτών. Για παράδειγμα έδωσε τη δυνατότητα στους ευρωπαίους πολίτες να ταξιδεύουν ελεύθερα, να εγκαθίστανται και να εργάζονται/σπουδάζουν όπου επιθυμούν, όπως επίσης και στους ευρωπαίους καταναλωτές να έχουν πλέον περισσότερες δυνατότητες επιλογής και αγοράς σε χαμηλότερες τιμές. Παρόλα αυτά, είκοσι χρόνια μετά, φαίνεται ότι τα σημαντικά οφέλη που έχει αποφέρει η εσωτερική αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αξιοποιούνται από τους Έλληνες πολίτες.

Γι' αυτό, στα ερωτήματα **αν έχουν ωφεληθεί από τα επιτεύγματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Έλληνες πολίτες στην πλειονότητά τους απαντούν σε όλα αρνητικά**, συγκεντρώνοντας μάλιστα σε όλες τις περιπτώσεις από τα υψηλότερα (αρνητικά) ποσοστά του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος.

Συγκεκριμένα, οι Έλληνες πολίτες δηλώνουν ότι δεν έχουν ωφεληθεί από το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια ταξιδιών τους στο εξωτερικό οι έλεγχοι στα σύνορα είναι πλέον λίγοι (ή ανύπαρκτοι). Το ελληνικό ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο αρνητικό που καταγράφει η έρευνα μετά από αυτό της Ουγγαρίας (HU 78% - EL 77% - EU27 54%). Αντίστοιχα μόνο 1 στους 5 Έλληνες ερωτηθέντες αισθάνεται ωφελημένος από τη μείωση των ελέγχων στα σύνορα και συνεπώς από τη διευκόλυνση στις μετακινήσεις τους (EL 22% - EU27 41%).

Επιπλέον δεν εκτιμούν ότι έχουν αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τα βελτιωμένα δικαιώματα των ευρωπαίων καταναλωτών όταν αγοράζουν προϊόντα ή/και υπηρεσίες σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και σε αυτή την περίπτωση το ελληνικό (αρνητικό) ποσοστό είναι από τα υψηλότερα της συνολικής ευρωπαϊκής κοινής γνώμης (HU 89% - ES 86% - EL 83% - PT 83% - EU27 73%). Η ίδια αρνητική απάντηση ισχύει και για τα χαμηλότερα επικοινωνιακά έξοδα που έχει εξασφαλίσει για τους καταναλωτές η ενιαία αγορά όταν χρησιμοποιούν κινητό τηλέφωνο σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ES 88% - HU 84% - EL 83% -

ΕU27 68%). Πιθανώς αυτό να προκύπτει από έλλειψη ενημέρωσης των δικαιωμάτων τους ως καταναλωτές ή/και πληροφόρησης των επιτευγμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα ότι οι τηλεφωνικές κλήσεις πλέον κοστίζουν ένα κλάσμα μόνο του ποσού που κόστιζαν πριν από δέκα χρόνια.

Αντίστοιχο πλεονέκτημα που δεν έχουν αξιοποιήσει είναι οι φθηνότερες πτήσεις και η μεγαλύτερη ποικιλία αεροπορικών γραμμών και συνδέσεων που έχουν επιτευχθεί στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς (ΕL 80% - ΕU27 68%).

Στο ίδιο πλαίσιο κινούνται και οι (αρνητικές) απαντήσεις τους αναφορικά με την εργασία (ΕL 93% - ΕU27 83%), διαβίωση (ΕL 89% - ΕU27 83%) και τις σπουδές (ΕL 92% - ΕU27 85%) σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρόλο που οι πολίτες όπως και οι επιχειρήσεις είναι ελεύθερες να δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή οικονομική ένωση, φαίνεται ότι οι Έλληνες, όπως και οι περισσότεροι ευρωπαίοι πολίτες δεν έχουν αξιοποιήσει τα οφέλη που αποφέρει αυτή την ελευθερία.

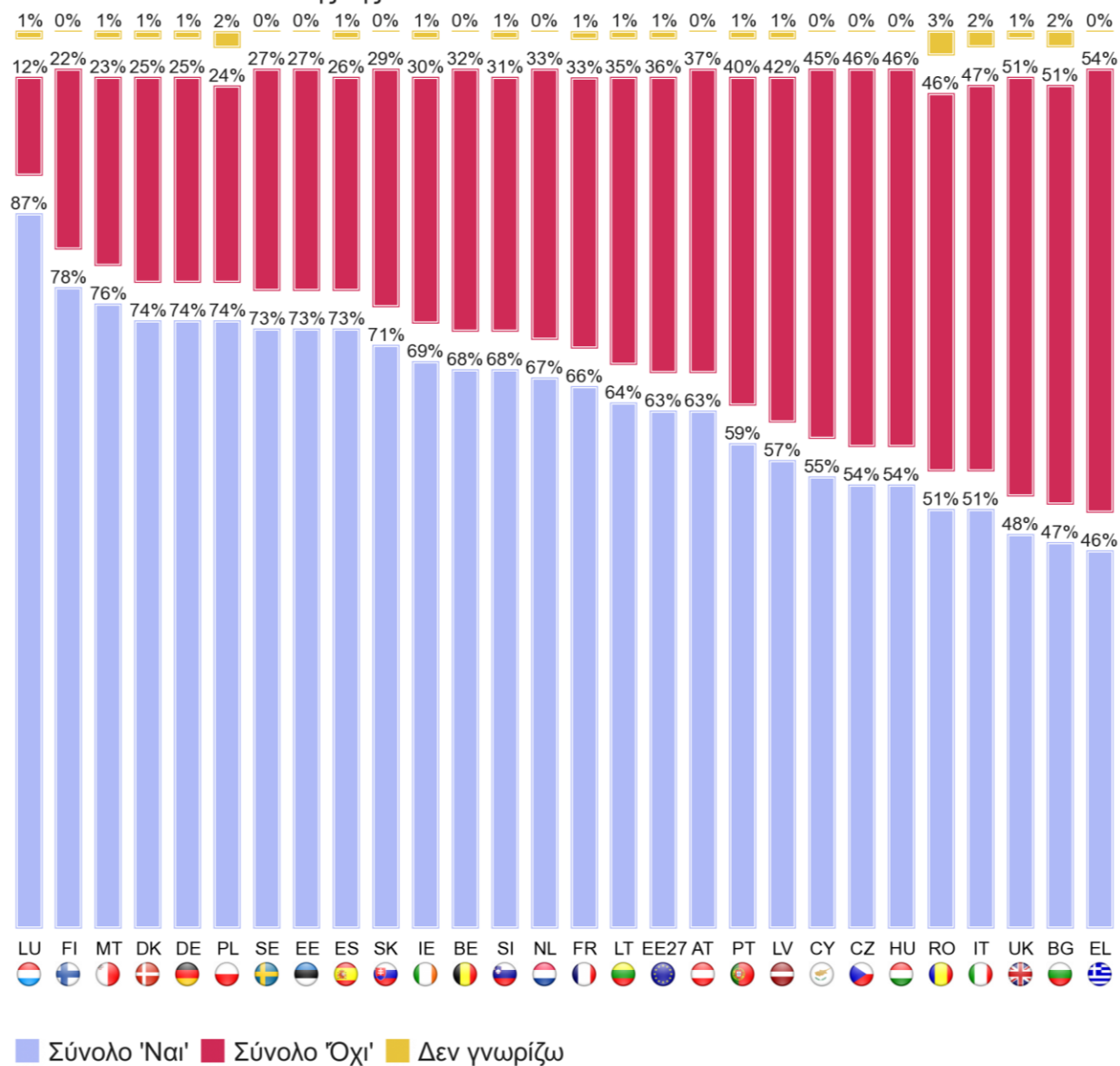
Τέλος, παρά την εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας σε όλα τα κράτη μέλη, η πλειονότητα των Ελλήνων πολιτών φαίνεται να μην έχει ωφεληθεί από τη λήψη σχετικής ιατρικής βοήθειας σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΗU 94% - FR 93% - ΕL 92% - ΕU27 82%).

Τα δικαιώματα ως πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι Έλληνες, σε ποσοστό 54% (το υψηλότερο της έρευνας) δηλώνουν ότι δεν αισθάνονται ότι είναι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται δε ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα (EU27 36%) εκφράζοντας πιο έντονα -συγκριτικά με τους Έλληνες- την αίσθηση του ανήκειν στην ευρωπαϊκή κοινότητα (EL 46% - EU27 63%).

QD2.1. Για κάθε μία από τις ακόλουθες φράσεις, πείτε μου παρακαλώ σε τι βαθμό αντιστοιχεί ή όχι στη δική σας γνώμη.

Αισθάνεστε ότι είστε πολίτης της ΕΕ

Λαμβάνοντας υπόψη επιμέρους χαρακτηριστικά του δείγματος –συγκεκριμένα αυτό της ηλικίας– παρατηρείται ότι εκείνοι που κυρίως δεν αισθάνονται ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι τα άτομα ηλικίας άνω των 55 ετών (66%), ενώ οι ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 15-24 ετών (60%) και ειδικότερα οι σπουδαστές (63%), δηλώνουν ότι αισθάνονται ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, η διαπίστωση ότι δεν γνωρίζουν ποια είναι τα δικαιώματά τους ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΛ 62% - ΕΥ27 54%) και ειδικότερα οι γυναίκες (68% / άνδρες: 56%) και τα άτομα άνω των 55 ετών (75%), δεν τους αφήνει αδιάφορους, καθώς εκφράζουν την επιθυμία και την ανάγκη να γνωρίσουν περισσότερα σχετικά με τα δικαιώματα που έχουν ως ευρωπαίοι πολίτες (ΕΛ 61% - ΕΥ27 62%).

Ειδικότερα δε **ενδιαφέρονται να μάθουν περισσότερα για τα δικαιώματα που έχουν όσον αφορά την εργασία (ΕΛ 45% - ΕΥ27 37%) και τη διαμονή/διαβίωση σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΛ 43% - ΕΥ27 31%)**, όπως επίσης και τα δικαιώματα σχετικά με τη λήψη ιατρικής βοήθειας σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΛ 28% - ΕΥ27 32%).

Παρατίθενται και τα ποσοστά των υπόλοιπων απαντήσεων:

- Σπουδές σε μια άλλη χώρα της ΕΕ (ΕΛ 19% - ΕΥ27 14%)
- Αγορά αγαθών σε μια άλλη χώρα της ΕΕ (ΕΛ 12% - ΕΥ27 13%)
- Αγορά υπηρεσιών σε μια άλλη χώρα της ΕΕ (ΕΛ 10% - ΕΥ27 9%)
- Όφελος από την προξενική προστασία οποιασδήποτε χώρας της ΕΕ, όταν είναι εκτός ΕΕ και η πατρίδα τους δεν εκπροσωπείται εκεί (ΕΛ 9% - ΕΥ27 19%)
- Ψήφος στις εκλογές σε μια άλλη χώρα της ΕΕ (ΕΛ 4% - ΕΥ27 9%)

Η Πρωτοβουλία των Ευρωπαίων Πολιτών

Η Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών (ΠΕΠ) περιλαμβάνεται στη συνθήκη της Λισαβόνας, δίνοντας τη δυνατότητα σε τουλάχιστον 1 εκατομμύριο πολίτες, από το 1/4 τουλάχιστον των ευρωπαϊκών κρατών μελών να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις σε τομείς της αρμοδιότητάς της. Οι πολίτες που θα πάρουν αυτή την πρωτοβουλία θα πρέπει να συγκεντρώσουν τις απαιτούμενες υπογραφές μέσα σε ένα έτος και η Επιτροπή, αφού εξετάσει την εκάστοτε πρωτοβουλία, θα αποφασίζει πώς θα ενεργήσει σχετικά.

Κι όμως, οι ευρωπαίοι πολίτες γενικότερα δεν πιστεύουν ότι πρόκειται να χρησιμοποιήσουν αυτή την Πρωτοβουλία (ΠΕΠ) παρόλο που τους δίνει τη δυνατότητα να προτείνουν άμεσα νομοθεσία στην Επιτροπή (EL 59% - EU27 69%).

Σημειώνεται ότι σημαντική μερίδα των Ελλήνων ερωτηθέντων (CY 43% - LV 40% - EL 36%, το 3^ο υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος) εμφανίζεται διατεθειμένο να αξιοποιήσει την ευκαιρία που του παρέχεται μέσω αυτής της νέας μορφής συμμετοχικής δημοκρατίας. Εκ των οποίων οι περισσότεροι είναι άνδρες, σε ποσοστό 40% έναντι 33% που συγκεντρώνουν οι γυναίκες, και νεαρής ηλικίας (15-24 ετών: 51%). Χαρακτηριστικό είναι ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος περιορίζεται στο 21%.

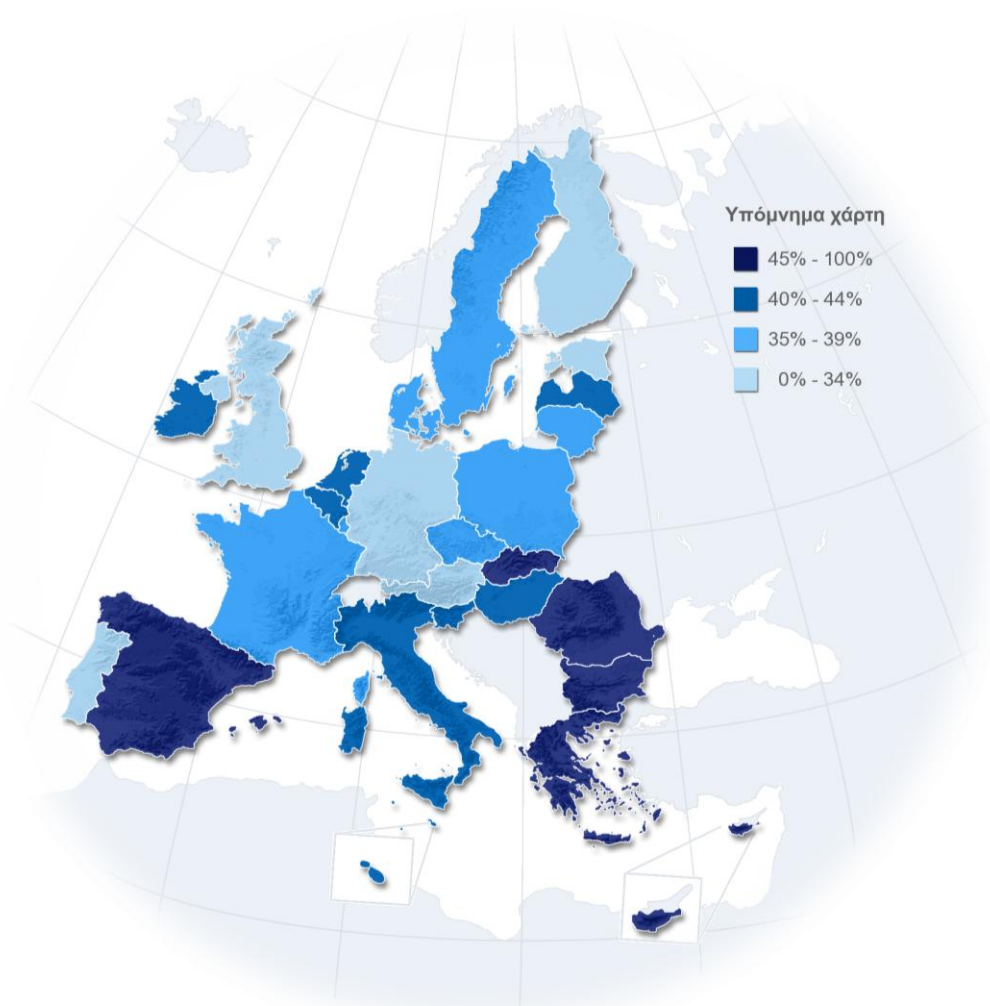
Σε περίπτωση όμως που επρόκειτο να ασκήσουν το δικαίωμά τους και να χρησιμοποιήσουν την Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών ο πρώτος τομέας επιλογής, και προφανώς το κυριότερο θέμα που απασχολεί τους Έλληνες πολίτες, είναι η απασχόληση (EL 53%). Σημειώνεται ότι το ελληνικό ποσοστό που αναφέρεται στην απασχόληση είναι το 3^ο υψηλότερο της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, μετά από αυτά της Ρουμανίας (58%) και της Κύπρου (54%). Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος περιορίζεται στο 38% (EU27).

Βλ. γράφημα που ακολουθεί.

 RO	58%
 CY	54%
 EL	53%
 BG	52%
 SK	49%
 ES	49%
 SI	44%
 HU	43%
 MT	41%
 LV	41%
 IE	41%
 BE	41%
 NL	41%
 IT	40%
 FR	39%
 LT	39%
 SE	39%
 PL	38%
 LU	38%
 EE	38%
 CZ	38%
 DK	35%
 FI	34%
 PT	33%
 DE	29%
 EE	29%
 UK	25%
 AT	24%

Ερώτηση: QD8. Αν επρόκειτο να ασκήσετε το δικαίωμά σας να χρησιμοποιήσετε την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών, σε ποιους από τους ακόλουθους τομείς θα ήταν περισσότερο πιθανό να το κάνετε;

Απαντήσεις: Απασχόληση

Παρατίθενται και οι υπόλοιπες απαντήσεις όπως ιεραρχήθηκαν από το ελληνικό δείγμα. Είναι προφανές ότι η σειρά προτίμησης υποδηλώνει τα θέματα που απασχολούν περισσότερο τους ερωτηθέντες.

- Φορολογία (EL 32% - EU27 20%). Το ελληνικό ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο της συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος μετά από αυτό της Ιταλίας (35%).
- Συντάξεις (EL 28% - EU27 22%)
- Προστασία των καταναλωτών (EL 28% - EU27 20%)
- Εκπαίδευση (EL 27% - EU27 24%)
- Μετανάστευση (EL 25% - EU27 12%). Το ελληνικό ποσοστό είναι το 3^ο υψηλότερο που καταγράφει η έρευνα μετά από αυτά της Κύπρου (29%) και της Αυστρίας (26%).
- Θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ (EL 25% - EU27 22%)

- Περιβάλλον (EL 23% - EU27 19%)
- Εγκληματικότητα (EL 21% - EU27 13%). Το ελληνικό δείγμα συγκεντρώνει το 4^ο υψηλότερο ποσοστό (όπως και οι πολίτες του Βελγίου) μετά από αυτά της Κύπρου (26%), της Φινλανδίας (25%) και της Αυστρίας (24%).
- Προβλήματα με την εθνική κυβέρνηση (EL 16% - EU27 12)
- Ενέργεια (EL 11% - EU27 13%)
- Γεωργία (EL 9% - EU27 8%)
- Κινητικότητα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL 9% - EU27 9%)
- Κοινή εξωτερική και πολιτική ασφάλειας (EL 8% - EU27 9%)
- Τρομοκρατία (EL 5% - EU27 6%)
- Αθλητισμός (EL 3% - EU27 4%)
- Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EL 3% - EU27 6%)

Αναζήτηση, συλλογή και αξιολόγηση πληροφορίας

Ενημέρωση σε ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα

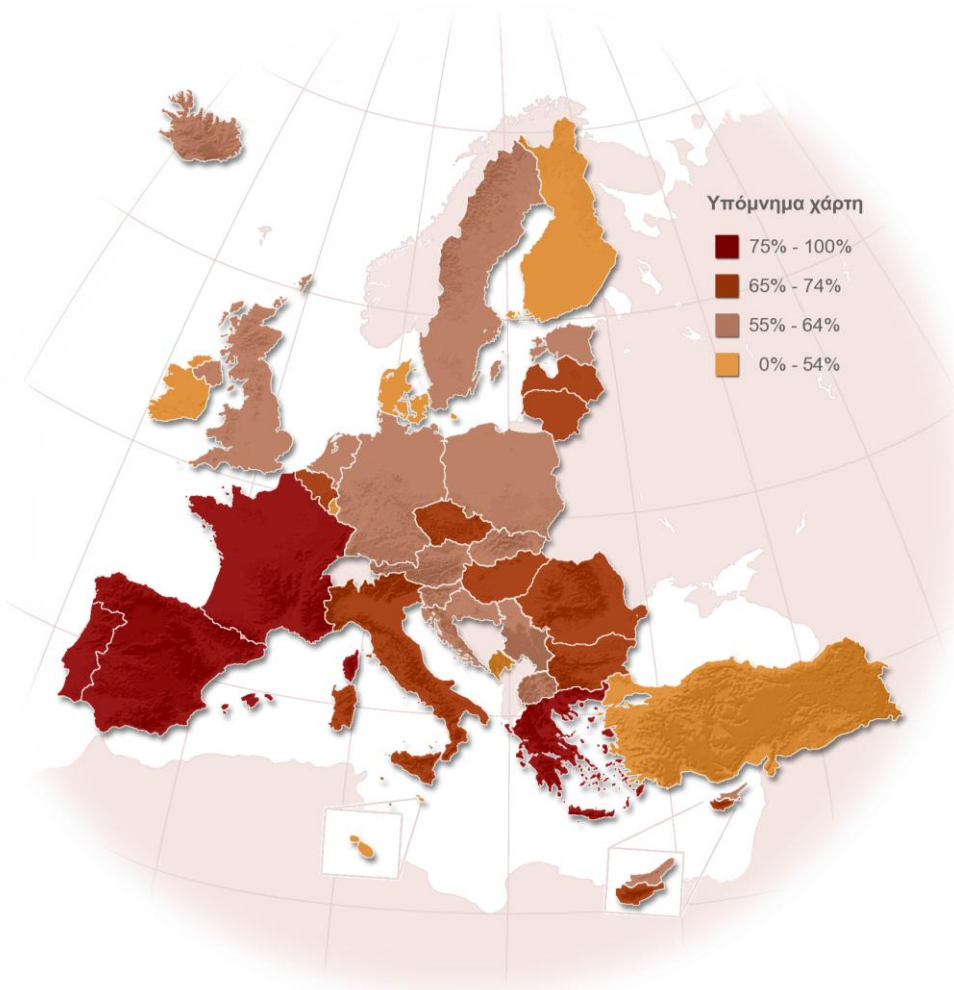
Από τις απαντήσεις των Ελλήνων ερωτηθέντων για το βαθμό ενημέρωσης σχετικά με τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα, τόσο των συμπολιτών τους (δεν είναι ενημερωμένοι EL 84%) όσο και των ίδιων των συμμετεχόντων (δεν είναι ενημερωμένοι EL 76%), διαπιστώνεται, για ακόμα μία φορά όπως και στις προηγούμενες έρευνες, **έλλειμμα ενημέρωσης της πλειονότητας της ελληνικής κοινής γνώμης**.

Σε παρόμοια (αρνητικά) επίπεδα κυμαίνεται και ο ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU27 75% & 68% αντίστοιχα), αν και τα ελληνικά αρνητικά ποσοστά είναι από τα υψηλότερα που συγκεντρώνει η έρευνα.

Στο **γράφημα** απεικονίζονται τα συνολικά ποσοστά (αθροιστικά: «όχι τόσο καλά ενημερωμένοι + καθόλου καλά ενημερωμένοι») όλων των χωρών που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Σημειώνεται ότι **οι Έλληνες πολίτες καταγράφουν το τρίτο υψηλότερο αρνητικό (αθροιστικά) ποσοστό της έρευνας (EL 76% - EU27 68%)**.

	ES	78%
	PT	77%
	EL	76%
	FR	75%
	CY	74%
	IT	74%
	HU	73%
	CZ	72%
	RO	72%
	LV	71%
	BG	71%
	EE	68%
	BE	67%
	LT	65%
	NL	64%
	SI	64%
	UK	63%
	AT	63%
	EE	61%
	SK	61%
	PL	60%
	SE	58%
	DE	58%
	MT	54%
	IE	54%
	FI	52%
	DK	48%
	LU	45%
	CY (tcc)	59%
	MK	61%
	RS	60%
	HR	59%
	IS	55%
	ME	52%
	TR	51%

Ερώτηση: QE2. Και γενικά, σε τι βαθμό πιστεύετε ότι εσείς είστε καλά ενημερωμένος/η ή όχι για τα ευρωπαϊκά θέματα;
Απαντήσεις: Σύνολο "Όχι καλά ενημερωμένος/η"

Αναλυτικότερα τα αποτελέσματα της ίδιας ερώτησης:

Αξιοσημείωτο είναι ότι μόλις 2% των Ελλήνων και των ευρωπαίων πολιτών αισθάνεται *πολύ καλά ενημερωμένο* για τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα. Περιορισμένο είναι και το ποσοστό όσων θεωρούν ότι είναι *αρκετά ενημερωμένοι* (EL 22% - EU27 29%). Το έλλειμμα ενημέρωσης αναδεικνύεται περαιτέρω από τα υψηλά (πλειοψηφικά) ποσοστά που εκφράζουν επιφυλάξεις έως και αμφιβολία – «*όχι τόσο καλά ενημερωμένος/η*» – σχετικά με το βαθμό ενημέρωσής τους (EL 54% - EU27 50%). Τέλος, ποσοστό 22% των Ελλήνων και 18% των ευρωπαίων πολιτών εκφράζει απόλυτη άγνοια, δηλώνοντας ότι δεν αισθάνεται «*καθόλου ενημερωμένο*».

Αναζήτηση πληροφοριών για την ΕΕ, τις πολιτικές και τους θεσμούς της

Οι Έλληνες ερωτηθέντες σε ποσοστό 53% (καταγράφεται μείωση -12 ποσοστιαίων μονάδων συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου EB76.3 / 65%) δηλώνουν ότι προτιμούν την τηλεόραση όταν αναζητούν πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 49% (EB76.3 57%).

Ενδιαφέρον εύρημα, και στην παρούσα έρευνα, αποτελεί το γεγονός ότι οι Έλληνες πολίτες **εκδηλώνουν ειδικό ενδιαφέρον για τις συζητήσεις με φίλους, συγγενείς και συναδέλφους, θεωρώντας τες ως πηγή συγκέντρωσης πληροφοριών για την Ευρωπαϊκή Ένωση**. Μάλιστα, η επιλογή αυτή που αποτελεί τη 2^η προτίμηση των Ελλήνων, συγκεντρώνει και το 2^ο υψηλότερο ποσοστό που καταγράφει η έρευνα, στο σύνολο των ευρωπαίων πολιτών, μετά από αυτό της Ισλανδίας (IS 48% - EL 45% - AT 45% - CY 45% - EU27 20%).

Το διαδίκτυο (EL - EU27 33%) αποδεικνύεται επίσης ως χρησιμοποιούμενο μέσο για την πληροφόρηση της ελληνικής κοινής γνώμης αναφορικά με τα Ευρωπαϊκά θέματα.

Ο ημερήσιος τύπος (EL 17% - EU27 30%), το ραδιόφωνο (EL 15% - EU27 18%), η παρακολούθηση συσκέψεων, ομιλιών και συναντήσεων (EL 15% - EU27 3%), καθώς και άλλα έντυπα επικοινωνίας π.χ. περιοδικά και εφημερίδες (EL & EU27 11%) τυγχάνουν χαμηλότερης προτίμησης, κατά την αναζήτηση σχετικών με την ΕΕ πληροφοριών, από τους ερωτηθέντες. Αξιοσημείωτο είναι ότι ούτε ένας ερωτηθέντας δεν επέλεξε την τηλεφωνική αναζήτηση πληροφοριών (γραμμές πληροφόρησης, Europe Direct, κλπ).

Τέλος, ποσοστό 20% (EL & EU27) των ερωτηθέντων φέρεται να μην έχει αναζητήσει ποτέ πληροφόρηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, εμφανιζόμενο να μην ενδιαφέρεται σχετικά.

Γενικότερα, η τηλεόραση παραμένει στην κορυφή των προτιμήσεων των ευρωπαίων πολιτών ως το κυριότερο μέσο πληροφόρησης και ενημέρωσης για τα εθνικά (EL 85% - EU27 84%) καθώς και τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (EL & EU27 78%). Σημειώνεται ότι, οι Έλληνες

όπως και οι υπόλοιποι ευρωπαίοι πολίτες δηλώνουν ότι βλέπουν τηλεόραση (είτε μέσω της συσκευής της τηλεόρασης είτε μέσω ίντερνετ) κάθε μέρα ή σχεδόν κάθε μέρα (EL 90% - EU27 87%).

Παρατηρώντας συγκριτικά τα στοιχεία της έρευνας, η **διαδικτυακή ειδησεογραφική ενημέρωση** αποτελεί πλέον τη 2^η προτιμώμενη πηγή ενημέρωσης για τους Έλληνες πολίτες προκειμένου να παρακολουθούν τόσο τα εθνικά όσο και τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (εθνικά: EL 38% - EU27 31% - ευρωπαϊκά: EL 35% - EU27 28%). Ο Τύπος συγκεντρώνει το 3^ο ποσοστό προτίμησης ως πηγή πληροφόρησης για εθνικά και για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (εθνικά: EL 33% - EU27 47% - ευρωπαϊκά: EL 33% - EU27 44%). Σημειώνεται ότι στην προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB76.3) τη 2^η θέση προτίμησης καταλάμβανε ο Τύπος, ενώ το διαδίκτυο κατελάμβανε την 3^η θέση (39% & 32% αντίστοιχα). Φαίνεται ότι το διαδίκτυο, με την πάροδο του χρόνου, επιλέγεται όλο και περισσότερο από τους Έλληνες για την ειδησεογραφική ενημέρωσή τους. Τέλος, το ραδιόφωνο συνεχίζει να καταγράφει το 4^ο ποσοστό προτίμησης ως μέσο πληροφόρησης της κοινής γνώμης (εθνικά: EL 31% - EU27 37% - ευρωπαϊκά: EL 27% - EU27 34%).

Ειδικότερα για το διαδίκτυο, η ελληνική κοινή γνώμη στην πλειονότητά της χρησιμοποιεί τους ενημερωτικούς ιστότοπους (π.χ. εφημερίδες, ειδησεογραφικά περιοδικά) **για την ειδησεογραφική της ενημέρωση σε ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα** (EL 74% - EU27 66%). Άλλοι ιστότοποι που χρησιμοποιούνται για λήψη πληροφόρησης, και μάλιστα περισσότερο από τους Έλληνες ερωτηθέντες (και χρήστες του διαδικτύου) συγκριτικά με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, είναι τα κοινωνικά δίκτυα του ίντερνετ (EL 36% - EU27 23%) και τα ιστολόγια (blogs, EL 33% - EU27 12%). Τελευταία επιλογή αποτελούν οι θεσμικοί και επίσημοι ιστότοποι π.χ. κυβερνητικοί (EL: 26% - EU27 24%).

Σημειώνεται ότι οι επιλογές των ερωτηθέντων δε διαφοροποιούνται:

- α) Όσον αφορά την επιλογή ιστοτόπων για την ειδησεογραφική ενημέρωσή τους σε εθνικά πολιτικά θέματα (Ενημερωτικοί ιστότοποι, EL 70% - EU27 68% / Κοινωνικά δίκτυα στο ίντερνετ, EL 41% - EU27 27% / Ιστολόγια, EL 35% - EU27 11% / Θεσμικοί & επίσημοι ιστότοποι, EL & EU27 24%).
- β) Συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (EB76.3) καθώς παρατηρείται η ίδια ιεράρχηση των απαντήσεων/προτιμήσεων με μικρές αποκλίσεις.

Οι Έλληνες πολίτες θεωρούν ότι τα **διαδικτυακά κοινωνικά δίκτυα** αποτελούν ένα σύγχρονο τρόπο ενημέρωσης για τα πολιτικά ζητήματα (EL 67% - EU27 50%). Μάλιστα, πιστεύουν ότι μέσω των κοινωνικών δικτύων οι άνθρωποι μπορούν να ενδιαφερθούν περισσότερο για πολιτικά ζητήματα (EL 59% - EU27 50%) και ότι γενικότερα αποτελούν ένα καλό τρόπο/μέσο για να εκφράσει κάποιος/α τη γνώμη του/της για τα πολιτικά θέματα και δρώμενα (EL 65% - EU27 50%). Η ιδιαίτερη προτίμηση των Ελλήνων στα κοινωνικά δίκτυα επιβεβαιώνεται

από τα ποσοστά που καταγράφουν οι απαντήσεις τους που είναι από τα υψηλότερα του συνολικού ευρωπαϊκού δείγματος της έρευνας.

Αναφορά των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στην παρούσα συγκυρία που η Ελλάδα έχει μονοπωλήσει το ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης και βρίσκεται στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών εξελίξεων, κυρίως λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασής της τα τελευταία έτη, είναι θετικό ότι οι Έλληνες πολίτες δηλώνουν **ικανοποιημένοι ως προς την επάρκεια κάλυψης της θεματολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης**.

Παρόλα αυτά εκφράζουν την επιφύλαξη τους ως προς την αντικειμενικότητα της πληροφόρησης που προβάλλεται από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς βρίσκουν ότι τα ελληνικά ΜΜΕ προβάλλουν μια θετικότερη εικόνα από αυτή που αντιστοιχεί στην πραγματικότητα. Ειδικότερα δε για την τηλεόραση, η ελληνική κοινή γνώμη στην πλειονότητά της αμφισβητεί εμμέσως πλην σαφώς την αντικειμενικότητα της τηλεοπτικής «ευρωπαϊκής» πληροφόρησης που λαμβάνει, θεωρώντας ότι η θεματολογία καλύπτεται πιο θετικά (EL 48% - EU27 17%) από όσο πρέπει.

	Πιο θετικά		Αντικειμενικά		Πιο αρνητικά	
						
Τηλεόραση	48%	17%	23%	53%	23%	15%
Ραδιόφωνο	33%	11%	38%	52%	16%	10%
Τύπος	35%	12%	32%	51%	18%	14%
Ιστοσελίδες	8%	6%	48%	40%	6%	8%

Καταγράφονται υψηλά ποσοστά όσων απάντησαν «ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ» (τηλεόραση EL 6% - EU27 15% / ραδιόφωνο EL 13% - EU27 27% / τύπος EL 15% - EU27 23% / ιστοσελίδες EL 41% - EU27 49%).

	Πιο πολύ		Όσο πρέπει		Λιγότερο	
						
Τηλεόραση	36%	11%	42%	55%	19%	27%
Ραδιόφωνο	19%	6%	49%	48%	22%	27%
Τύπος	26%	10%	49%	56%	14%	18%
Ιστοσελίδες	10%	6%	48%	42%	6%	12%

Αντίθετα, οι περισσότεροι ευρωπαίοι πολίτες αξιολογούν ως επαρκής και αντικειμενική τη σχετική με την ΕΕ πληροφόρηση, που λαμβάνουν από τα δικά τους εθνικά ΜΜΕ, όπως κι από σχετικές ιστοσελίδες.

Δημογραφικά στοιχεία ελληνικού & ευρωπαϊκού δείγματος

ΦΥΛΟ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

Άνδρες	49%	48%
Γυναίκες	51%	52%

ΗΛΙΚΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

15-24	17%	14%
25-34	17%	15%
35-44	19%	18%
45-54	14%	17%
55-64	13%	15%
65+	20%	21%
Μέσος όρος	45,1	46,7

ΘΑ ΛΕΓΑΤΕ ΟΤΙ ΖΕΙΤΕ ΣΕ...

Αγροτική περιοχή ή χωριό	28%	32%
Μικρού ή μεσαίου μεγέθους πόλη	16%	42%
Μεγάλη πόλη	56%	26%

ΕΧΕΤΕ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΣΑΣ;

		
ΝΑΙ	81%	69%
ΟΧΙ	19%	31%

ΕΧΕΤΕ ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ;

		
ΝΑΙ	89%	91%
ΟΧΙ	11%	9%

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ
ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ****ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**

Υπεύθυνος/ η για τα συνήθη ψώνια και φροντίδα του σπιτιού, ή χωρίς επαγγελματική απασχόληση/ δεν εργάζεται	11%	7%
Μαθητής/τρια – Φοιτητής/τρια	13%	9%
Άνεργος ή προσωρινά δεν εργάζεται	17%	10%
Συνταξιούχος ή ανίκανος για εργασία λόγω ασθένειας	22%	26%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ		
Αγρότης	4%	1%
Ψαράς	0%	0%
Επαγγελματίας (δικηγόρος, γιατρός, λογιστής, αρχιτέκτων, ...)	2%	2%
Ιδιοκτήτης καταστήματος, τεχνίτης, άλλος ελεύθερος επαγγελματίας	10%	3%
Επιχειρηματίας, ιδιοκτήτης (ολόκληρης ή συνέταιρος) εταιρείας	2%	2%
ΜΙΣΘΩΤΟΙ		
Μισθωτός επαγγελματίας (γιατρός, δικηγόρος, λογιστής, αρχιτέκτων)	1%	2%
Γενική διοίκηση, διευθυντής ή υψηλά διευθυντικά στελέχη (διευθύνοντες σύμβουλοι, γενικοί διευθυντές, άλλοι διευθυντές)	0%	1%
Μεσαία βαθμίδα διοίκησης, άλλη διοίκηση (τμηματάρχης, κατώτεροι διευθυντές, εκπαιδευτικοί, τεχνικοί)	2%	7%
Υπάλληλος, κυρίως δουλειά γραφείου	4%	8%
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά ταξιδεύοντας (πωλητής, οδηγός, κλπ)	4%	3%
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά σε υπηρεσία (νοσοκομείο, εστιατόριο, αστυνομία, πυροσβεστική, . . .)	3%	6%
Επόπτες	0%	1%
Ειδικευμένοι εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία	3%	9%
Άλλοι (ανειδίκευτοι) εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία, υπηρετικό προσωπικό	2%	3%